

Razzia's

Tijdens de oorlog hebben de Duitse bezetters jacht gemaakt op verschillende groepen mensen. Ze ontwikkelden daarvoor een effectieve strategie: de *razzia*. Hele dorpen of wijken werden potdicht afgesloten en vervolgens huis na huis doorzocht. De mensen werden de straat op gesleept en verzameld. Als ze geluk hadden, mochten ze nog wat handbagage bij elkaar graaien. En dan werden ze in vrachtwagens of in grote colonnes afgevoerd naar verzamelkampen.

De eerste razzia vond plaats in Amsterdam in februari 1941, toen 427 joodse mannen werden opgepakt naar aanleiding van de gewelddadige dood van een NSB'er. Van die 427 heeft slechts één man de oorlog overleefd. De Februaristaking, die op de razzia volgde, werd bloedig neergeslagen.

Nog datzelfde jaar ontwikkelden Hitler en zijn medewerkers een plan voor de uitroeiing van het joodse volk. Tussen juli 1942 en september 1943 werden in Nederland 107.000 joden in groepen bijeengedreven en gedeporteerd naar de vernietigingskampen. Eerst gebeurde het verzamelen van de joden nog rustig, maar omdat veel mensen niet reageerden op de oproep voor hun deportatie, kwamen er steeds meer razzia's.

Toen de komst van de geallieerden werkelijkheid leek te worden in de zomer en herfst van 1944, volgden nieuwe razzia's. Eerst waren die gericht op onderduikers en zigeuners, later zochten de Duitsers alle mannen tussen de 16 en 40 jaar (en soms ook jonger en ouder dan dat). Ze wilden zo veel mogelijk mannen weghalen uit de frontlinies. Aan de ene kant waren zij nodig om te werken in de Duitse wapenfabrieken, aan de andere kant konden ze zo geen hulp verlenen aan de geallieerden. In totaal werden er in het najaar van 1944 meer dan 120.000 mannen van de straat geplukt en als dwangarbeiders naar Duitsland gedeporteerd. Het zwaarst getroffen werd Rotterdam. In die stad vonden op 10 en 11 november grootscheepse razzia's plaats waarbij 50.000 mannen werden opgepakt.